

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-05207/2018-ERU

V Praze dne 30. července 2018

Č. j. 05207-5/2018-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v příkazním řízení podle ust. § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-05207/2018-ERU s obviněným z přestupku, společností **STAVOKA Hradec Králové, a.s.**, se sídlem Veverkova 1343/1, Pražské Předměstí, 500 02 Hradec Králové, IČO: 252 72 276, ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, společnost **STAVOKA Hradec Králové, a.s.**, se sídlem Veverkova 1343/1, Pražské Předměstí, 500 02 Hradec Králové, IČO: 252 72 276 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným z přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 1. května 2018 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci [REDAKCE], před nemovitostí č. p. [REDAKCE] zemní práce, při kterých došlo k poškození přípojkového T-kusu [REDAKCE] středotlakého plynovodu (dále též „plynárenské zařízení“), a tím k porušení zákazu poškození energetických zařízení v ochranném pásmu i mimo ně.

II. Podle § 35 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 91a odst. 7 energetického zákona, se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 26 000 Kč** (slovy: dvacet šest tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 28318.

O d ů v o d n ě n í

Dne 23. května 2018 bylo Energetickému regulačnímu úřadu (dále jen „Úřad“ nebo „správní orgán“) jako věcně příslušnému správnímu orgánu podle ust. § 18 energetického zákona, v souladu s ust. § 73 zákona o odpovědnosti za přestupky doručeno oznámení Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Královéhradeckého kraje, obvodního oddělení 1 Hradec Králové společně se spisovým materiálem č. j. [REDAKCE]

█ k projednání přestupku, jehož se měl dopustit pan █, narozen █

Po prostudování podkladů obsažených ve spisovém materiálu Policie ČR dospěl správní orgán k závěru, že došlé oznámení neodůvodňuje zahájení řízení s panem █, neboť podezřelý █ se jednání, v jehož důsledku došlo k poškození plynárenského zařízení, dopustil v postavení zaměstnance účastníka řízení.

Ze spisového materiálu Policie ČR bylo zjištěno, že pan █ dne 1. května 2018 na pozemku před nemovitostí č. p. █ v katastrálním území obce █ prováděl pomocí zemního stroje (bagr Liebherr typ A316) výkop. Během práce do výkopu napadalo kamení a hlína a při odstraňování přebytečného materiálu lžící bagru pan █ zavadil o T-kus středotlakého plynovodu. Pan █ uvedl do úředního záznamu o podání vysvětlení, že se domníval, že plynárenské zařízení bude opatřeno pískovým obsypem, avšak ten se v místě poškození nevyskytoval.

Policie ČR provedla na místě fotodokumentaci. Policie ČR v rámci šetření zjistila, že místo poškození se nachází v hloubce 110 cm.

V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku plynu do ovzduší v množství 29 m³, jak je uvedeno v Protokolu o úniku plynu z poškozeného █. Dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení provozovaného GasNet s.r.o., se sídlem Klíšská 940/96, Klíše, 400 01 Ústí nad Labem, IČO: 272 95 567 (dále jen „GasNet, s.r.o.“) č. hlášení v █, bylo provedeno vytyčení plynárenského zařízení v terénu a práce v ochranném pásmu byly prováděny strojně. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k přerušení dodávky plynu 1 konečnému zákazníkovi (kategorie Domácnost).

Společnost GasNet, s.r.o., dne 25. července 2018 písemně sdělila Úřadu, že škoda způsobená poškozením plynárenského zařízení ve výši █ Kč, byla účastníkem řízení uhrazena dne 18. července 2018.

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v § 46 odst. 8, 9, 10 nebo § 68 odst. 3 nebo 5. V rámci tohoto příkazního řízení se správní orgán zabýval porušením ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, dle kterého platí, že v ochranném pásmu i mimo ně je každý povinen zdržet se jednání, kterým by mohl poškodit plynárenskou soustavu nebo omezit nebo ohrozit její bezpečný a spolehlivý provoz a veškeré činnosti musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku dle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona poškození energetického zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností předmětné zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prostřednictvím svého zaměstnance prováděl dne 1. května 2018 před nemovitostí č. p. █ v katastrálním území obce █ zemní práce, při kterých došlo v ochranném pásmu k poškození plynárenského zařízení.

Z ust. § 68 odst. 2 písm. a) energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se pro účely energetického zákona rozumí souvislý prostor vymezený svislými

rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti od půdorysu plynárenského zařízení měřeno kolmo na jeho obrys. U plynovodů a plynovodních přípojek o tlakové úrovni do 4 bar včetně umístěných v zastavěném území obce činí 1 m na obě strany a umístěných mimo zastavěné území obce činí 2 m na obě strany. V projednávaném případě tak činilo ochranné pásmo plynárenského zařízení 1 m na obě strany.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození plynárenského zařízení a v příčinné souvislosti tak lze trestat pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není, na základě zjištěných okolností a skutečností vyplývajících z kontrolního spisu, pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl stavební práce, při jejichž realizaci nedodržel podmínky pro provádění činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a v důsledku porušení těchto podmínek došlo k poškození předmětného plynárenského zařízení.

V příkazním řízení bylo dostatečným způsobem prokázáno, z podkladů obsažených ve spisu, že účastník řízení nedodržel podmínky energetického zákona stanovené v § 68 odst. 3 energetického zákona, tj. v daném případě zdržet se jednání, kterým by mohlo dojít k poškození plynárenské soustavy nebo omezení nebo ohrožení jejího bezpečného a spolehlivého provozu, a veškeré činnosti provádět tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. S ohledem na výše uvedené lze uzavřít, že účastník řízení stanovené povinnosti nedodržel, neboť při provádění stavebních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení došlo k poškození předmětného plynárenského zařízení.

Nad rámec shora uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických a podnikajících fyzických osob je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností, bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je proto věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy, a to v daném případě povinnosti stanovené energetickým zákonem.

S ohledem na shora uvedené lze uzavřít, že účastník řízení svým jednáním porušil § 68 odst. 3 energetického zákona, čímž došlo k formálnímu naplnění skutkové podstaty přestupku dle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. již zmíněný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007 - 135). Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat také společenskou nebezpečnost (škodlivost), spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu energetického zařízení (plynárenské soustavy), neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení s výše uvedenými následky.

S ohledem na výše uvedené je správní orgán přesvědčen, že není v daném případě pochyb o naplnění formální a materiální stránky předmětného přestupku ze strany účastníka řízení, v důsledku čehož lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání ve výroku uvedeného přestupku.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda nejsou naplněny podmínky uvedené v ust. § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky zprošťující účastníka řízení odpovědnosti za přestupek, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku (porušení právních povinností) zabránil. Z podkladů, které měl správní orgán k dispozici, však nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení, tedy zánik odpovědnosti za spáchání předmětného přestupku. Účastník řízení stavební práce prováděl pomocí zemního mechanismu, ačkoliv si byl vědom toho, že práce provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení. Lze tak konstatovat, že účastník řízení nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinností (přestupku) zabránil.

Ve vztahu k výše uvedenému lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil porušením § 68 odst. 3 energetického zákona. Na základě výše uvedeného proto správní orgán přistoupil k uložení správního trestu ve formě pokuty, což správní orgán s ohledem na zjištěné skutečnosti a okolnosti daného případu ve vztahu k rozhodovací praxi Úřadu ve shodných nebo obdobných případech považuje za zákonné, vhodné a účelné.

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti přestupku včetně jeho následků, době trvání a okolnostem, za kterých byl spáchán.

Při stanovení výše uložené pokuty přihlížel správní orgán ke všem výše uvedeným okolnostem a skutkovým zjištěním projednávaného případu. Při určení druhu a výměry správního trestu přihlížel správní orgán ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku; k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení.

Dále správní orgán přihlížel dle ustanovení § 38 písm. b), c), d) zákona o odpovědnosti za přestupky k významu a rozsahu následku přestupku; ke způsobu spáchání přestupku a okolnostem spáchání přestupku. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše uložené pokuty též k osobě pachatele, tj. účastníka řízení.

Správní orgán při posuzování otázky výměry správního trestu přihlížel k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem tak, jak je uvedeno níže.

Vzhledem k posouzení otázky povahy a závažnosti přestupku správní orgán uvádí, že skutečnost, že účastník řízení při provádění stavebních prací poškodil plynárenské zařízení, v ochranném pásmu plynárenského zařízení při provádění stavebních prací, tj. výkopových prací pro odkanalizování vozovky prostřednictvím shora uvedeného strojního zařízení, byla vyhodnocena jako přitěžující okolnost při stanovení výše uložené pokuty. Správní orgán dále přihlížel k povaze účastníka řízení, přičemž dospěl k závěru, že hlavním předmětem podnikání účastníka řízení jsou právě činnosti související se stavebními pracemi, a to provádění staveb, jejich zrnění a odstraňování, při kterých došlo k poškození předmětného plynárenského zařízení, a proto by právě účastník řízení s ohledem na povahu své činnosti měl v ochranném pásmu plynárenského zařízení provádět činnosti s maximální opatrností s předcházením vzniku případných škod a souvisejících nebezpečí. Uvedené vyhodnotil správní orgán jako přitěžující okolnost při stanovení výše uložené pokuty.

Ve vztahu k významu a rozsahu následku přestupku správní orgán uvádí, že skutečnost, že v důsledku poškození předmětného plynárenského zařízení došlo k úniku plynu do ovzduší v množství 29 m³ s přerušením dodávky jednomu konečnému zákazníkovi (odběrateli), nebyla vyhodnocena jako přitěžující ani jako polehčující okolnost při stanovení výše uložené pokuty.

Ve vztahu ke způsobu a okolnostem spáchání přestupku správní orgán uvádí, že skutečnost, že účastník řízení bezprostředně po vzniklém poškození předmětného plynárenského zařízení, toto poškození bezprostředně nahlásil místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu, a také skutečnost, že účastník řízení bezesbýtku uhradil vzniklou škodu vyčíslenou na částku [REDACTED] Kč, byly vyhodnoceny jako polehčující okolnosti při stanovení výše uložené pokuty. Správní orgán dále jako polehčující okolnosti zohlednil také vyjádření účastníka řízení ohledně chybějícího pískového obsypu plynárenského zařízení.

Při stanovení výše uložené pokuty je nutno také zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení - obviněnými z přestupku, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování. Na straně účastníka řízení je tedy třeba uvést, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, což správní orgán vyhodnotil jako výrazně polehčující okolnost při stanovení výše uložené pokuty.

Co se týká majetkových poměrů účastníka řízení, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za přestupek je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

Z úřední činnosti správní orgán zjistil, že účastník řízení dle výkazu zisku a ztráty k 30. 12. 2017, zveřejněném ve sbírce listin v obchodním rejstříku, dosáhl čistého obrátu za účetní období ve výši [REDACTED] Kč a vykázal zisk po zdanění ve výši [REDACTED] Kč.

S ohledem na výše uvedené a vzhledem k tomu, že uložená pokuta byla stanovena ve výši, jak je uvedeno ve výroku tohoto příkazu, tj. při samé dolní hranici možné zákonem stanovené sazby, nelze v případě účastníka řízení uvažovat o tom, že by uložená pokuta pro účastníka řízení mohla mít likvidační charakter.

Správní orgán k výši udělené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty. Stanovená výše pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto příkazu, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující, a uložený správní trest tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Vzhledem k tomu, že účastníku řízení tak byla uložena pokuta u samé spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání účastníka řízení uvažovat o tom,

že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

P o u č e n í

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Praha